

Gästledare

Anders Vikdahl

Dags för konferens!

Nu är det dags för MAS årliga träff. Denna gång kommer platsen att vara den nordligaste någonsin – dock inte längre norrut än att konferensen hamnar i det landskap som härbärgerar Sveriges geografiska mittpunkt: Flataklacken.

Tanken är ju att konferensen ska vara en mötesplats för personer som har marinarkeologi och marinhistoria som sitt stora intresse. Deltagarna är tänkta att vara ett xplock av proffs, amatörer och allmänt intresserade. Tyvärr har de senare årens träffar fått en slagsida åt det akademiska hållet. Det skulle behövas fler sportdykare som närvarar på konferensen och som deltar i debatten – detta för att knyta starkare band mellan proffsen och amatörerna.

Det kan behövas nu när debatten i media går hög om att vraken ska omfattas av kulturminneslagen redan efter 50 år från förlisningstillfället. Idag är det 100-årsregeln som gäller. De yngre vraken är byggda av ett material som är förgängligt (metall). Detta kommer att få som effekt att då vraken är 100 år gamla kommer inte mycket att återstå, jämfört med 100 år gamla trävrak. Debatten förs nu inte bara i media utan det föreligger också två stycken motioner i riksdagen om detta. En motion är från Miljöpartiet och den andra från Socialdemokraterna.

Värdet av ett utökat skydd kan vara mindre än man tror. Det visade en konferens i ämnet arrangerad av Sjöhistoriska museet i januari. Enligt expertis från UD har dock motionerna liten möjlighet att godkännas av riksdagen och detta med motiveringen att det blir väldigt svårt att tillämpa och övervaka en sådan lag. Den harmoniserar dessutom dåligt med internationell praxis där 100-årsregeln är den vanligaste. Museer och andra myndigheter ser också svårigheter med en ny 50-årslag.

Tyvärr förekommer det en del vrakplundring i Sverige. Det är dock några få "professionella" vrakplundrare som gör detta. Dessa personer bryr sig inte om den lagstiftning som finns idag, så några nya lagar kommer de troligen inte heller att bry sig om. Det är dessa som förstör för dem som istället vill se våra vrak välbevarade och med möjlighet att besökas fritt av dykare år efter år. Det sista man vill råka ut för som dykare är ett dykförbud på våra vrak. Däremot vill vi gärna fortsätta att dyka på orörda vrak även i framtiden.

Vi syns i Sundsvall den 22–23 mars!

Anders Vikdahl är marinarkeologiansvarig i Svenska Sportdykarförbundet och MAS-medlem sedan många år